

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/23/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124205461
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124205461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú L. T., L.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., pochádzajúcu z matky X. Y., L.. XX.XX.XXXX, P. J. O. XXX, a z otca G. T., L.. XX.XX.XXXX, P. J. O. XXX, v konaní o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 30P/14/2024-69 zo dňa 02.12.2024 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II., III., VI.
- Mení rozsudok vo výroku V. v časti úpravy styku počas bežného roka tak, že matka je oprávnená stretávať sa s mal. L. každý nepárny víkend v mesiaci od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec podal návrh na zmenu súdneho rozhodnutia, ktorým bola maloletá L. zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v 2-týždňových intervaloch v rozsudku o rozvode manželov - rodičov. Žiadal, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti a matka zaviazaná vyživovacou povinnosťou vo výške 300 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že striedavá osobná starostlivosť, na ktorej sa s matkou dohodli, nefunguje. Maloletá prišla k nemu dňa 08.06.2024 s tým, že s matkou nemá dobrý vzťah, nevychádzajú spolu a že nechce byť pri matke, nakoľko jej matka neprispieva ani na internát, nedáva jej ani vreckové, na dovolenky matka chodí vždy bez dcéry. Keď je maloletá pri otcovi, ten ju berie na výlety, na dovolenky. Otec sa o maloletú riadne stará a chce, aby maloletá vyrastala v pokojnej atmosfére.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Mal. L. T., L.. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. L. sumou vo výške 200,- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 21.06.2024, opakovane do budúcnosti.

III. Dĺžne výživné za obdobie od 21.06.2024 do 30.11.2024 vo výške 366,67 Eur je matka p o v i n n á uhradiť v lehote troch mesiacoch odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti návrh otca na určenie výživného z a m i e t a.

V. Styk matky s mal. L. upravuje tak, že matka je o p r á v n e n á stretávať sa s mal. L.:

počas bežného roka

- každý párný víkend v mesiaci od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod.

počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin

- každý nepárny rok od 23.12. od 9:00 hod. do 27.12. do 18:00 hod.

- každý párný rok od 27.12. od 9:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.

počas jarných prázdnin

- každý nepárny rok od pondelka od 9:00 hod. do nedele do 18:00 hod.

počas veľkonočných sviatkov

- každý nepárny rok od Zeleného štvrtka od 9:00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18:00 hod.

- každý párný rok od Veľkonočnej nedele od 9:00 hod do nasledujúceho utorka do 18:00 hod.

počas letných prázdnin

- od 01.07. od 9:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 9:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.

s tým, že otec sa zaväzuje maloletú odovzdať matke v mieste bydliska matky v dohodnutý deň a čas a matka sa zaväzuje maloletú vrátiť otcovi v mieste bydliska otca v dohodnutý deň a čas. Otec sa zaväzuje maloletú na styk s matkou riadne pripraviť.

VI. Týmto sa m e n í Rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 29P/235/2019-70 zo dňa 01. 03.2021 v časti osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

VII. U k l a d á mal. L. a jej matke X. Y. L.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Q. G. K. S. O. G., G. XXXX/X, G..

VIII. Otec je p o v i n n ý písomne alebo prostredníctvom e-mailu informovať matku o dôležitých otázkach týkajúcich sa maloletej, najmä o jej zdravotnom stave, školských výsledkoch a aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach, a to vždy k 28. dňu kalendárneho mesiaca.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, 5, 6, § 25 ods. 2, § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť sa po 6 rokoch jej realizácie ukázala ako nevhodná pre rodinu. Vzájomná komunikácia rodičov je naďalej veľmi zlá; spolu vôbec nekomunikujú, čo má neblahý vplyv aj pre maloletú. Súd neakceptoval názor maloletej, ktorá opakovane uviedla, že sa s matkou odmieta stýkať. V záujme zlepšenia a reštartu vzťahu matka - dcéra súd ex offo pristúpil aj k uloženiu výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine a matke a maloletej uložil povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Q. G. K. S. O. G..

Pri určení výživného zo strany matky súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov. Súd vzal do úvahy, že maloletá býva od júna 2024 v domácnosti otca, preto prihladal aj na prezentované výdavky otca na domácnosť, aj na výdavky, ktoré má na dcéru.

Matka je riadne zamestnaná, súdu príjmy preukázala. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Súd vzal v úvahu metodiku pre výpočet výživného platnú od roku 2024, z ktorej vyplýva, že primerané výživné na

dieťa študujúce na strednej škole je 24 % z čistého príjmu povinného rodiča s 1 vyživovacou povinnosťou. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine ustálil výšku vyživovacej povinnosti matky na sumu 200 eur mesačne. Súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že matka dcére pravidelne hradí životné poistenie v sume 25 eur mesačne.

Súd priznal výživné počnúc dňom 21.06.2024, t.j. odo dňa, kedy otec podal návrh. Keďže matke vznikol do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom za obdobie od 21.6.2024 do 30.11.2024 v celkovej výške 366,67 eur, súd umožnil matke zaplatiť dlžné výživné v lehote 3 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku. Nedoplatok bol vyčíslený ako súčet sumy určeného výživného vo výške 200 eur mesačne za mesiace júl - november 2024 a pomernej časti určeného výživného za mesiac jún 2024 zodpovedajúcej 10 dňom uvedeného mesiaca, následne po odpočítaní všetkých úhrad za toto obdobie. Návrh otca na určenie výživného v prevyšujúcej časti súd zamietol.

Súd zistil, že matka dieťaťa nie je informovaná. Súd rozhodol, že otec je povinný informovať matku o podstatných veciach maloletej týkajúcich sa najmä jej zdravotného stavu, školských výsledkov, aktuálnych mimoriadnych vecí, a to vždy k 28. dňu v mesiaci písomne alebo prostredníctvom e-mailu.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení k odvolaniu

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletej, a to proti výrokom II. a V. rozsudku. Matka namietala, že hoci bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, súd v rozsudku ponechal režim styku matky, ktorý fakticky zodpovedá rozsahu starostlivosti v striedavej starostlivosti. Podľa rozsudku je matka oprávnená sa s maloletou stretávať každý druhý víkend, počas polovice všetkých prázdnin a striedavo na Vianoce a sviatky. Tak to bolo aj v pôvodnom rozsudku zo dňa 01.03.2021. Matka poukázala, že počas týždňa v školskom roku je maloletá na internáte v T., kde študuje. Povinnosť platiť výživné vo výške 200 eur mesačne nezohľadňuje skutočnosť, že počas dní, kedy má byť maloletá s matkou, matka znáša časť jej výdavkov. Tieto výdavky zahŕňajú stravu, ubytovanie počas víkendov, prázdnin a sviatkov, náklady na voľnočasové aktivity a oblečenie, obuv, lieky, prípadne iné, a cestovné náklady spojené so stretnutiami s maloletou. Režim, v ktorom sa matka bude podieľať na starostlivosti o maloletú v takom rozsahu, že ide o obdobu striedavej starostlivosti, by mal byť zohľadnený pri určení výživného. Aktuálne stanovená výška výživného je preto neprimeraná a neodráža reálny rozsah jej starostlivosti ako matky. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a výšku výživného znížil na sumu 100 eur mesačne tak, ako o tom rozhodol Krajský súd v Prešove v konaní pod sp.zn. 4CoP/107/2024-46 v časti II., ktorá zohľadňuje matkine finančné možnosti a rovnomernejšie rozdelenie nákladov spojených so starostlivosťou o maloletú. Ďalej matka žiadala, aby odvolací súd ohľadom úpravy styku vo výroku V. každý párny víkend zmenil na každý nepárny víkend. Každý nepárny týždeň pracuje na ranných zmenách od 6-tej do 14-tej hodiny, tým vie v piatky stráviť viac spoločného času s dcérou a nanovo budovať vzťah tak, ako jej to bolo odporúčané kolíznou opatrovníčkou na poradensko-psychologickom procese.

7. K odvolaniu matky zaslal písomné vyjadrenie otec, ktorý uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie súhlasí; súhlasí aj s úpravou styku matky s maloletou a výškou výživného, aj keď táto výška výživného nepredstavuje ani polovicu nákladov na výživu maloletej. Poukázal, že s maloletou žije v spoločnej domácnosti v O. v prenajatom byte. Náklady súvisiace so školou na maloletú v celom rozsahu uhradza otec - sumu 55 eur ubytovanie na internáte, sumu 145 eur stravu na internáte, ISIC kartu v sume 12,50 eur a vreckové 120 eur, spolu 332 eur mesačne. V týchto nákladoch nie sú zahrnuté strava mimo školy, školské pomôcky, oblečenie, hygienické potreby, voľnočasové aktivity, telefón a ďalšie náklady. Otec má za to, že doterajšia striedavá starostlivosť matke vyhovovala len z dôvodu, že otec uhradza všetky výdavky na maloletú, aj keď maloletá bola u matky. Vzájomnou dohodou si však mali výdavky na maloletú deliť na polovicu. Počas X. ročníka na strednej škole všetky výdavky jej hradil otec. Následne počas X. ročníka mala všetky výdavky hradiť matka, ktorá to však odmietla a následne nastal rozpor medzi matkou a maloletou. Matka sa s výnimkou sumy 100 eur žiadnym spôsobom od 08.06.2024 nepodieľala na nákladoch pre maloletú dcéru. Otec poukázal, že matka maloletú dcéru nebrala na žiadne výlety, naopak, navštevovala nočné podniky, maloletá ostala sama a až keď dcéra odišla k otcovi, matka chodila na výlety, na wellness pobyty a dovolenky aj mimo územia SR. Matka pravidelne navštevuje fitness zariadenia, pričom dcéru nikdy so sebou nevzala napriek tomu, že jej vykrikovala, že musí schudnúť. Dcére veľakrát prišlo ľúto, že matka ju so sebou nevzala. Taktiež pri výbere strednej školy matka nebola dcérou oporou, odmietala s ňou ísť na prijímacie pohovory. Otec dcéru počas prijímacích pohovorov

podporoval najmä svojou prítomnosťou v mieste konania prijímacích skúšok. Matka ju nepodporovala žiadnym spôsobom, nepýtala sa ani na výsledky pohovoru; matka sa nezaujíma ani o výsledky dcéry v škole napriek tomu, že disponuje prihlasovacími údajmi na Edupage. V auguste 2024, t.j. posledný prázdninový víkend, kedy sa maloletá chystala na internát, oslovila matka dcéru s tým, či nechce ísť na výlet do P. za sesternicou, pričom sa preriekla, že v P. bola so svojou matkou na výlete, pričom dobre vedela, že posledný prázdninový víkend sa už dcéra chystá na internát. Podľa názoru otca sa matka snaží vyhnúť povinnosti uhrádzať výživné pre dcéru. Otec má vedomosť o tom, že matka si zvyšuje svoje vzdelanie štúdiom na vysokej škole, čo otec nespochybňuje, ale ani štúdium matky na vysokej škole by nemalo byť na úkor maloletej dcéry. Matka poberá rodinné prídavky vo výške 60 eur, z ktorých uhrádza výživné na maloletú vo výške 100 eur, takže z vlastných prostriedkov matka uhrádza iba sumu 40 eur napriek tomu, že jej bola zo strany súdu uložená povinnosť uhrádzať sumu vo výške 200 eur a podaným odvolaním sa domáha zníženia výživného na sumu 100 eur, čo odôvodňuje tým, že na dcéru má výdavky obdobné ako otec, čo sa nezakladá na skutočnosti. Otec uviedol, že či dcéra je u matky alebo nie, matka uhrádza rovnaký nájom; náklady na voľnočasové aktivity matky a dcéry sú minimálne; náklady na oblečenie a obuv uhrádza otec, keďže matka neschvaľuje šatník dcéry, čo viackrát matka dcére vyčítala. Cestovné náklady spojené so stretnutiami s maloletou sú minimálne, keďže matka do miesta bydliska dcéry cestuje pravidelne za svojou matkou a priateľmi, s ktorými sa stretáva. Maloletá dcéra sama poskytla otcovi písomnú konverzáciu matky a dcéry, z ktorej vyplýva, že matka neustále obviňuje dcéru v podstate zo všetkého. Napriek tomu otec apeluje na dcéru, aby dala matke šancu, začala sa s ňou stretávať, avšak dcéra styk s matkou neustále odmieta. Otec zdôraznil, že obidvaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť je pre obidvoch rodičov kvalitatívne rovnaká. Rozhodujúce sú skutočnosti, ktorými sú oprávnené potreby dieťaťa. Otec navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky v celom rozsahu zamietol.

8. K vyjadreniu otca zaslala repliku matka. Zdôraznila, že jej súkromný život, aktivity a osobné rozhodnutia nikdy neohrozovali jej dcéru. Naopak, snaží sa byť jej pozitívnym vzorom. Otec takýmto istým spôsobom už 5 rokov manipuluje dcéru proti nej, čoho dôkazom sú aj SMS správy, ktoré súdu poskytol. Podáva jej obraz o veci namiesto toho, aby sa snažil aplikovať odporúčania psychológov a kolíznej opatrovníčky. Všetky tieto SMS a fotografie otec vytiahol z jej telefónu, čím hrubo porušil jej aj dcérine súkromie. Matka akceptuje výdavky na dcéru, a to ubytovanie na internáte, strava na internáte. Čo sa týka ISIC karty v sume 12,50 eur, ide o jednorazový ročný poplatok, nie je to pravidelný mesačný výdavok, a rozporuje aj vreckové 120 eur mesačne. Zdôraznila, že vreckové sa odovzdávalo dcére vždy v nedeľu pri jej odchode na internát, a keďže na základe rozhodnutia súdu má byť dcéra každý druhý víkend v jej starostlivosti, jej záujem podieľať sa na poskytovaní vreckového je prirodzený a jednoznačný. Dcéra je počas týždňa na internáte, kde má zabezpečené stravovanie, ubytovanie, tieto výdavky v danom období nevznikajú. Matka sa pokúša podieľať na nákladoch v súlade s rozhodnutím súdu o styku s dcérou tak, ako to je v rozhodnutí súdu; tento svoj postoj opakovane argumentovala aj na súdnom pojednávaní, avšak sudkyňa tieto skutočnosti ignorovala. Otec dlhodobo neakceptuje a nerešpektuje rozhodnutia súdov, čím jej fakticky odopiera právo podieľať sa na výdavkoch pre dcéru. Je zrejmé, že jeho konanie nie je vedené skutočnou snahou o zabezpečenie potrieb dcéry, ale snahou vytvárať nepravdivé a klamlivé a urážajúce argumenty proti nej, niektoré následne využíva v súdnych konaniach. Poukázala na jej aktívnu spoluprácu s ÚPSVaR, psychologickými poradcami, aj na audiozáznamy z pojednávaní, ktoré potvrdzujú jej aktívnu snahu o starostlivosť o dcéru. Tvrdenie otca, že počas striedavej starostlivosti sa nezúčastňovala na zabezpečení dcéry, sú hrubo klamlivé. Naopak sa riadne podieľa na zabezpečení bývania, stravy, vreckového, dopravy do školy, nakupovaní oblečenia, hygienických potrieb, platenie životnej poisťky, poplatkov a pod. Matka garantuje, že keby jej bolo umožnené tráviť čas s dcérou, čo jej otec stále odopiera, táto starostlivosť by bola dcére riadne zabezpečená. Otec sa opäť snaží manipulovať situáciu, aby jej znemožnil stretávanie sa s dcérou. Tvrdenie otca, že sa snaží vyhnúť povinnosti uhrádzať výživné, je úplne nepravdivé. Otec nerešpektuje ani odporúčania psychológov a kolíznej opatrovníčky, ktorí mu radili umožniť aspoň pár hodín stretávania matky s dcérou na obnovu vzťahov. Dlhé roky manipuloval dcéru proti matke. Všetky ďalšie dôkazy a potvrdenia o matkinom úprimnom záujme o výchovu a starostlivosť o dieťa budú pravidelne zasielané súdu zo strany Q. G. K. M. O., kde budú prebiehať sedenia, ktoré samotný súd nariadil. Tieto sedenia budú slúžiť ako dôkaz, že matka má naďalej záujem aktívne sa podieľať na výchove a starostlivosti o dcéru. Žiada odvolací súd, aby pri rozhodovaní vychádzal výhradne z faktov a dôkazov relevantných pre záujem maloletého dieťaťa, a aby zabránil ďalšiemu zneužívaniu súdnych konaní na osobné útoky a manipulácie.

9. K replike matky zaslal vyjadrenie otec, ktorý uviedol, že rešpektuje rozhodnutie súdu v celom rozsahu, apeluje na maloletú dcéru, aby sa pokúsila o stretnutie s matkou, avšak dcéra tento styk úplne odmieta. Na naliehanie otca dcéra komunikuje s matkou prostredníctvom správ, resp. dvíhne telefón, ak matka zavolá. Ak by to bolo iba na rozhodnutí dcéry, matku by úplne zablokovala, aby s ňou nemusela komunikovať. Matka sa vôbec nesnaží o stretnutie s dcérou, raz za čas sa ozve, keď je práve v O., že sa môžu stretnúť v hostinci, že ju tam čaká, ale nečaká na dcéru, ale má naplánované stretnutie s priateľkami. Maloletú dcéru zavolá len pro forma. Otec navrhol, že v prípade, ak odvolací súd uzná za vhodné osobne vypočuť maloletú, keďže dcéra má pomaly XX rokov a je potrebné, aby súd akceptoval slobodné rozhodnutie maloletej. Matka v odvolaní namietala sumu vo výške 12,50 eur ako mesačný výdavok na ISIC kartu. Otec zdôraznil, že táto suma je uhrádzaná zo strany otca mesačne, keďže maloletá využíva MHD v T., ktorou sa prepravuje po meste T. Predložil aj mesačné úhrady za kartu ISIC. Výška vreckového pre maloletú vo výške 120 eur mesačne je len minimálna, túto sumu má maloletá k dispozícii na svoje osobné potreby, aby si mohla počas týždňa dokúpiť potraviny, ak by bolo navarené to, čo nemá rada. Otec zdôraznil, že počas X. ročníka, keď bola maloletá zverená do striedavej starostlivosti, matka maloletej zo začiatku dávala týždenné vreckové 20 eur, ktoré následne znížila na 10 eur, potom na 5 eur, a v 2. polroku už matka maloletej nedávala žiadne vreckové. Okrem výdavkov na školné a potreby má maloletá aj ďalšie výdavky, ktoré boli uvedené v predošlom vyjadrení. K výčitkám matky, že otec neumožnil komunikáciu matky s maloletou dcérou, otec argumentoval, že sama dcéra z vlastnej iniciatívy poskytla otcovi pre súdne konanie jej komunikáciu s matkou. Maloletá bola dňa 26.02.2025 vypočutá kolíznou opatrovníčkou, ktorej opätovne uviedla, že si styk s matkou neželá. Taktiež uviedla, že matka sa otcovi vyhrážala a povedala mu, že ak chce boj, bude ho mať. Maloletá za posledných 6 rokov absolvovala vyšetrenia už u 11-teho psychológa, pričom jej stanovisko týkajúce sa stretávania sa s matkou sa nezmenilo. Matka otcovi vyčíta nerešpektovanie rozhodnutia súdu ohľadom stretávania a informovania o maloletej dcére, no matka tiež nerešpektuje rozhodnutie súdu a neposiela stanovené výživné. K dnešnému dňu (04.03.2025) tak matka dlhuje na výživnom 300 eur. Na základe týchto skutočností otec opätovne navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku vo výrokoch II., III. a VI. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP. Zároveň bolo potrebné zmeniť rozsudok vo výroku V. len v časti úpravy styku matky s maloletou počas bežného roka podľa § 388 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.01.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

13. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

14. Predmetom preskúmvanej veci v odvolacom konaní bol nesúhlas matky s úpravou výživného pre maloletú zo strany matky po zmene doterajšieho súdneho rozhodnutia, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, do osobnej starostlivosti otca a úpravou styku maloletej s matkou.

15. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd považuje napadnutý rozsudok za vecne správny. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil existenciu zmeny pomerov pre zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloletú zo strany rodičov v súlade s ustanovením § 26 Zákona o rodine a o výške výživného rozhodol v súlade s ustanoveniami § 62, § 75 a § 78 Zákona o rodine. Pravidlá a rozsah stretávania sa dcéry s matkou stanovil v záujme maloletej a v súlade s účelom výchovného opatrenia. Ohľadne skutkových otázok posudzovaných súdom prvej inštancie neučinil odvolací súd odlišný skutkový záver. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci a nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov odchýliť, príp. zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

16. Súd pri rozhodovaní o tom, či sú dané podmienky pre zmenu súdneho rozhodnutia, skúmal existenciu predpokladov pre prijatie záveru o zmene osobnej starostlivosti o maloletú. Zo záverov skutočného stavu veci vyplýva, že maloletá býva fakticky v domácnosti otca od júna 2024 v prenajatom byte v obci O., ktorý jej zabezpečuje všestrannú osobnú starostlivosť a uhrádza všetky oprávnené výdavky maloletej. Otec nemá s maloletou žiadne výchovné problémy, dcéra ho rešpektuje. Maloletá kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že s matkou má hrozny vzťah, neustále sa hádajú; matka jej dáva pocítiť, že nie je dokonalá, že potrebuje cvičiť, že má veľké stehná, že sa hrozne oblieka, čím jej znižovala sebavedomie, trestala ju odmala za všetko. Matka jej nevarila, nedávala jej peniaze na internát; zdôraznila, že chce byť v starostlivosti otca a k matke chodiť len po dohode, nakoľko s matkou nevydrží dlho v jednej miestnosti.

17. S rodičmi boli zrealizované individuálne a párové poradensko-psychologické stretnutia na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR G., čo vyplýva zo správy zo dňa 14.10.2024 (viď bod 7. odôvodnenia rozhodnutia súdu).

18. Súd prvej inštancie dňa 15.11.2024 sám zisťoval názor maloletej, ktorá vypovedala zhodne ako pred kolíznym opatrovníkom, že s otcom majú úžasný vzťah, že sa mu môže zdôveriť so všetkými problémami, otec sa o ňu stará; avšak s matkou nevie komunikovať, nakoľko matka ju nepodporuje, ale kritizuje. Chápe, že nemôže byť bez kontaktu s matkou, ale zároveň poukázala, že s ňou sa len bude nonstop hádať.

19. Vychádzajúc z ustanovenia § 24 ods. 4 a 5 Zákona o rodine je možné uzavrieť, že súd pri rozhodovaní o zmene výkonu rodičovských práv a povinností prihliadol na zákonné kritéria, a to je právo maloletého dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Prihliadol na citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. V prejednávanej veci súd pristúpil k rozhodnutiu a k výberu rodiča, ktorý bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú s prihliadnutím aj na záver, že striedavá osobná starostlivosť sa nejaví ako vhodné riešenie. Výchovné predpoklady oboch rodičov sú rovnaké alebo nie je možné prijať záver, že limity výchovného pôsobenia na strane otca či matky boli prekročené. Rozhodným kritériom pre rozhodnutie o tom, komu bude dieťa zverené, sa stala otázka skúmania citových väzieb ku každému z rodičov. Vzhľadom na závery, ktoré vyplynuli zo zisťovania kolízneho opatrovníka a najmä z názoru maloletého dieťaťa, aj odvolací súd sa prikláňa k záveru, že momentálne v čase rozhodovania súdu citová väzba maloletého dieťaťa výrazne prevažovala v prospech otca. Zistenú citovú väzbu je správne považovať za výrazný ukazovateľ rozhodný pre stanovenie formy osobnej starostlivosti. Citové väzby maloletej v rámci posúdenia jednotlivých ďalších komponentov

postulátu najlepšieho záujmu dieťaťa stoja pred ostatnými komponentmi tak, ako sú vymedzené v čl. 5 Zákona o rodine. Dané kritérium schopnosti rodičov tak zabezpečiť vývoj maloletej z hľadiska fyzických, emocionálnych a iných potrieb, sú aj v dôsledku prejaveneho názoru dieťaťa, výhodnejšie na strane otca.

20. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

22. Podľa článku 6 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú v najvyššej možnej miere zachovanie života a rozvoj dieťaťa.

23. Podľa článku 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

24. Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 43 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

26. Podľa § 38 ods. 1 a 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

27. Záujem dieťaťa však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Prvoradým záujmom každého dieťaťa je, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach.

28. Dôležitým argumentom pre prijatie záveru o zmene osobnej starostlivosti o maloletú sú závery, ktoré vyplývajú z opakovaného prejaveneho názoru dieťaťa, ktoré práve u otca vníma oveľa intenzívnejšiu starostlivosť, vnímavosť a citlivosť. Vzájomné puto medzi otcom a dcérou je nateraz vybudované, maloletá teraz chce žiť v domácnosti s otcom. Súd zisťoval názor dieťaťa v danom konaní priamo. Maloletá bola primerane svojmu veku a vyspelosti prezentovať svoj názor, poučená.

29. Zisťovanie názoru dieťaťa je jedným zo spôsobov zisťovania skutočného stavu, ktorý tvorí podklad pre autoritatívne rozhodnutie súdu v danej veci. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa (XX rokov X mesiace) v čase rozhodovania súdu prvej inštancie aj odvolací súd súhlasí s jeho záverom, že maloletá je spôsobilá vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor v súvislosti s otázkou osobnej starostlivosti. Posledné kritérium pranie maloletého dieťaťa nepochybne svedčí v prospech

osobnej starostlivosti otca. V rozhodovacom procese má názor maloletého dieťaťa významnú úlohu a jeho názor nemôže ostať nepovšimnutý s prihliadnutím na jeho vek a rozumovú vyspelosť odrážajúce jeho schopnosť samostatne ho vyjadriť. V konečnom dôsledku právom posúdenie záujmu dieťaťa však prináleží súdu. Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (uznesenie Ústavného súdu ČR vo veci III. ÚS 707/04, IV. ÚS 288/04, III. ÚS 2150/07, I. ÚS 3082/10). Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (Uznesenie Ústavného súdu ČR vo veci I. ÚS 268/02).

30. Matka podala odvolanie proti výroku V. rozsudku, ktorým je upravený styk matky s maloletou. Namietala že hoci bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, súd ponechal režim styku matky, ktorý fakticky zodpovedá rozsahu striedavej starostlivosti a s tým súvisiacu neprímeranú výšku výživného, ktoré má platiť matka na maloletú.

31. Odvolací súd poukazuje, že maloletej aj matke bolo napadnutým rozsudkom vo výroku VII. uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Q. G. K. S. O. G.. Zo záverečnej správy z Q.S. G. K. S. O. G. zo dňa 28.05.2025 vyplýva, že „s rodinou bolo uskutočnených celkom 11 stretnutí, pričom došlo len k jednej spoločnej interakcii matky a dcéry. Prítomnosť maloletej dcéry počas ďalšej spolupráce nebola vnímaná ako nevyhnutná, nakoľko dcéra pomenovala oblasti, na ktorých bolo možné s matkou pracovať bez jej prítomnosti. Dcérin odmietavý postoj bolo potrebné rešpektovať, keďže nie je vhodné vystavovať ju zaťažujúcim situáciám. U rodičov je vnímaný deficit vzájomne rešpektujúcej komunikácie, Medzi nimi pretrváva silný konflikt, preto nie je možné efektívne pracovať na náprave vzťahu matka - maloletá. Matke bolo odporúčané zotrvať v kontaktovaní dcéry, hoci je to častokrát bez spätnej väzby, čo môže byť frustrujúce. Ak rodina v budúcnosti nebude vystavená záťaži súvisiacej s prebiehajúcimi súdnyimi procesmi, môže redukcia napätia priaznivo ovplyvniť prežívanie jednotlivých členov a prispieť k spontánnemu zlepšeniu vzájomných rodinných vzťahov“. S poukazom na skutočnosti uvedené v tejto správe, ale aj na to, že matka neuviedla v odvolaní svoj návrh, ako by si ona inak predstavovala styk s dcérou, pričom matka na pojednávaní súhlasila s úpravou styku s maloletou (rovnako aj otec), odvolací súd ponechal rozsah styku počas bežného roka, počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin, počas jarných prázdnin, počas veľkonočných sviatkov a počas letných prázdnin tak, ako ho upravil súd prvej inštancie. Odvolací súd vyhovel požiadavke matky s poukazom na jej pracovné smeny a zmenil styk matky s maloletou počas bežného roka, z každého párneho víkendy na každý nepárny víkend v mesiaci od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod.

32. Matka v odvolaní s poukazom na rozsah jej styku s maloletou dcérou, podľa ktorého je oprávnená stretávať sa s maloletou každý druhý víkend, počas polovice všetkých prázdnin a striedavo na Vianoce a sviatky, čo z jej strany vyžaduje uhrádzať pravidelné výdavky na maloletú (strava, oblečenie, voľnočasové aktivity, lieky a iné) namietala neprímeranú výšku výživného, ktorú má poukazovať k rukám otca. Žiadala, aby odvolací súd znížil výšku výživného na sumu 100 eur mesačne.

33. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd považuje napadnutý rozsudok aj vo výroku o výživnom za vecne správny. Súd prvej inštancie správne o výške výživného rozhodoval v súlade s ustanoveniami § 62, § 75 Zákona o rodine. Pre prípad, že výživné musí byť stanovené súdom, zákonodarca v Zákone o rodine stanovil kritériá, ktoré sú rozhodné pre ich výšku. Zákonodarca nestanovil striktný spôsob výživného, a preto musia súdy v jednotlivých prípadoch uvážiť všetky zákonom uvedené kritériá a výživné určiť vo výške zodpovedajúcej týmto kritériám, ako aj zmyslu a účelu výživného. Na strane oprávneného sú to predovšetkým relevantne odôvodnené potreby, na strane povinného sú to jeho reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje na oprávnené výdaje maloletej, ktoré zistil a ktoré považoval za dôvodné výdaje, a ktoré súvisia s jeho oprávnenou výživou. Pomery na strane oprávneného sú zistené správne. Súd vychádzal z čistého mesačného príjmu otca vo výške 1.070,69 eur (bod 9. rozsudku), na strane matky konštatoval jej čistý mesačný príjem 991,91 eur. Vzhľadom k zisteným potrebám oprávneného dieťaťa, ktoré nie sú namietané, schopnostiam a pomerom matky, tiež miere osobnej starostlivosti otca o maloletú, ktorú Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011), je záver súdu o stanovení výšky výživného správny.

34. Pri určovaní výšky výživného pre maloleté deti odvolací súd podporne poukazuje na materiál Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2024, ktorého cieľom je zjednotiť postup pri určení výživného (<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/ministerstvo-spravodlivosti-sr-zjednocuje-postup-pri-urceni-vyzivneho/>). Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti matky, (je nositeľkou jednej vyživovacej povinnosti) pre mal. L., ktorá bola v školskom roku XXXX/XXXX žiačkou X. ročníka D. školy; podľa tabuľkového výživného tejto etape života dieťaťa prislúcha percentuálny podiel 24 % z čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Matka má čistý mesačný príjem vo výške 992 eur, t.j. 9,92 x 24 = suma 238 eur mesačne predstavuje výživné. Súd prvej inštancie uložil matke povinnosť prispievať sumou 200 eur mesačne na výživu maloletej k rukám otca, čo je podľa názoru odvolacieho súdu v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Zákona o rodine.

35. Ďalším rozhodným individuálnym kritériom, na ktoré je potrebné prihliadnúť, je aj miera osobnej starostlivosti o maloletú, ktorá je kladená na úroveň aj finančného plnenia zo strany rodiča, ktorý ten výkon zabezpečuje. Pri stanovení rozsahu výživného je dôvodné prihliadať na mieru osobnej starostlivosti otca a absencia nemateriálneho plnenia v podobe rovnakej miery osobnej starostlivosti by zo strany matky pochopiteľne a rozumne mala byť kompenzovaná plneniami materiálnymi, konkrétne napr. platením výživného vo zvýšenej miere. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011).

36. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch II., III., VI. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a zmenil rozsudok vo výroku V. v časti úpravy styku počas bežného roka tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku, podľa § 388 CSP.

37. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde by nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5Cdo/218/2009, 3Cdo/51/2011, 3Cdo/186/2012, 7Cdo/56/2011).

38. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP s použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

39. Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).